

Polonijne Okienko na Świat (05/09/2025)

Świat

- Siły powietrzne Finlandii planują usunąć budzący kontrowersje symbol swastyki z flag swoich jednostek - zapowiedział nowy dowódca sił powietrznych w regionie fińskiej Karelii, płk Tomi Bohm.
- Za zamachem na byłego przewodniczącego parlamentu Ukrainy Andrija Parubija, który został zastrzelony w sobotę rano przed swoim domem we Lwowie, stoi Rosja – ocenili ukraińscy politycy i komentatorzy.
- Polska, Finlandia i kraje bałtyckie zwracają się do KE o dodatkowe środki na ochronę granic Polska, Finlandia, Łotwa, Litwa, Estonia wystąpiły w piątek do Komisji Europejskiej o dodatkowe środki na ochronę zewnętrznych granic Unii Europejskiej, w tym wzmocnienie systemów nadzoru powietrznego oraz zdolności dronowych i antydronowych.
- Amerykański system rakiet ziemia-ziemia Typhon zostanie tymczasowo rozmieszczony w bazie lotniczej piechoty morskiej USA w Iwakuni w Japonii. Wystrzeliwane z niego pociski mogą osiągnąć celów w Chinach, Rosji i Korei Północnej.
- Według informacji przekazanych przez afgańskie ministerstwo spraw wewnętrznych, co najmniej 622 osoby poniosły śmierć, a 1300 zostało rannych w wyniku trzęsienia ziemi o magnitudzie 6, które nawiedziło wschodnią część Afganistanu w niedzielny wieczór – poinformowała agencja Reutersa.
- Turcja zerwała stosunki handlowe z Izraelem i zamknęła przestrzeń powietrzną dla izraelskich samolotów. Powód: oskarżenie o ludobójstwo w Gazie.
- Marta Cienkowska, szefowa Ministerstwa Kultury, odwołała w piątek z pełnionej funkcji prof. Krzysztofa Ruchniewicza. Od listopada 2024 r. kierował on Instytutem Pileckiego.
- Sąd Apelacyjny USA orzekł, że większość ceł Trumpa jest nielegalna – uznano, że ustawa o środkach nadzwyczajnych w gospodarce z 1978, na którą powołał się prezydent, nie daje mu podstaw do nakładania ceł, tylko służy do wprowadzania sankcji.
- 31-l. Irakijczyk wepchnął pod pociąg towarowy 16-l. dziewczynę we Friedland. Policja ustaliła i zatrzymała go po DNA zostawionym na ramieniu ofiary, początkowo zakładano wypadek.

- Austria redukuje pomoc dla ogółu azylantów oraz uchodźców z Ukrainy, a także przywróciła zakaz noszenia chust przez dziewczynki w szkołach.
- Izraelska armia ogłosiła miasto Gaza „niebezpieczną strefą walk” i wstrzymała dostawy pomocy humanitarnej.
- 26 krajów w Paryżu zobowiązało się do udziału w siłach pokojowych na Ukrainie – część wyśle żołnierzy, część udostępni bazy, część wzmocni armię Ukrainy lub jej obronę powietrzną; to tzw. koalicja chętnych.
- USA od początku kadencji (od stycznia) Trumpa deportowały już 350 tys. nielegalnych imigrantów.

Polska

- W nowym sezonie politycznym lista problemów rządu się wydłuży, a przeciwników władzy przybędzie. Koalicja 15 października jest na fali opadającej, pogrążona w wewnętrznych sporach. Opozycja jest za to coraz silniejsza, a prezydent Karol Nawrocki nie ukrywa, że jego główną ambicją jest zmiana władzy. Jesień, to być albo nie być, dla Donalda Tuska.
- Prezydent Karol Nawrocki podczas obchodów 45. rocznicy Porozumień Sierpniowych podkreślił, że o Lechu Wałęsie, jako przewodniczącym „Solidarności”, nie można zapominać, bo zapomnienie byłoby poddaniem się historycznej amnezji. Jednocześnie zaznaczył, że wskazane jest mówienie prawdy i rzetelne opisywanie, kim był Wałęsa, co jest potrzebne dla dobra wspólnego i pozostaje wyzwaniem w stawianiu w prawdzie o historii.
- Na Westerplatte odbyły się centralne obchody 86. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Znajdujący się w Gdańsku półwysep, na którym znajdowała się w 1939 roku polska Wojskowa Składnica Tranzytowa, była jednym z pierwszych miejsc zaatakowanych przez armię niemieckiej III Rzeszy rozpoczynającej inwazję na II Rzeczpospolitą.
- „Policjanci zatrzymali pięć osób podejrzewanych o zanieczyszczenie fragmentu historycznej Bramy nr 2 Stoczni Gdańskiej, pomarańczowym proszkiem z gaśnicy. Po analizie materiałów zatrzymani najprawdopodobniej usłyszą zarzuty” – podała gdańska policja. Za całą akcję odpowiedzialne jest Ostatnie Pokolenie, które w mediach społecznościowych samo pochwaliło się aktem wandalizmu. Wśród zatrzymanych przez policję jest też Paweł Kasprzak, lider zradykalizowanego ruchu Obywatele RP, którego nagrane oświadczenie znalazło się w mediach społecznościowych przed akcją pod bramą stoczni.
- „Dziś ponad wszystko pozostajemy w jedności i żałobie z rodziną naszego pilota” - napisano w komunikacie Wojska Polskiego. Dwa dni temu wieczorem podczas ćwiczeń przed pokazami AirShow w Radomiu rozbił się samolot F-16. W katastrofie zginął major Maciej „Slab” Krakowian, jeden z najbardziej utytułowanych polskich pilotów, lider Tiger Demo Team. „To ogromna strata dla całego środowiska lotniczego i naszej żołnierskiej wspólnoty” - podkreślili żołnierze.
- „Funkcjonariusze Straży Granicznej przymusowo doprowadzili i przekazali na Ukrainę zatrzymanego przez stołeczną policję 29-latkę, który w zamieszczanych w internecie filmach groził podpaleniami” - przekazała Straż Graniczna. Co więcej, Ukraińiec otrzymał 10-letni zakaz wjazdu do Polski i strefy Schengen!
- Służby błyskawicznie deportowały 29-l. Ukraińca, który wrzucił do sieci nagranie, na którym groził Polakom m.in. paleniem ich domów w zw. z zamiarem odebrania 800+ niepracującym Ukraińcom i wetem prezydenta.

- W razie konfliktu Polsce może zabraknąć paliwa dla wojska; po 26 latach członkostwa w NATO nasz kraj nadal nie jest objęty systemem wojskowych rurociągów (CEPS) - pisze w poniedziałek „Dziennik Gazeta Prawna”.
- Analityk wojskowy Jarosław Wolski nagłaśnia, że przetarg Straży Granicznej na systemy antydronowe został ustawiony, by wygrała izraelska firma RADA Electronic Industries, mimo że polskie firmy mają nowocześniejsze i sprawdzone systemy.
- Prokuratura nie chciała aresztu dla 42-latka, który na stacji metra w Warszawie próbował wepchnąć przypadkową kobietę pod pociąg, bo wg śledczych nic nie wskazuje, że będzie znowu próbował takiego przestępstwa.
- W nocy z wtorku na środę 2x naruszono polską przestrzeń powietrzną, dowództwo twierdzi, że sytuacja była w pełni kontrolowana przez służby.
- Prezydent Nawrocki przebywał z wizytą w Waszyngtonie. Podczas wizyty zaobserwowano wiele przyjaznych gestów i padły ważne deklaracje ze strony prezydenta Trumpa. Był też przelot myśliwców nad głowami liderów, by uhonorować polskiego pilota, który zginął w F-16, czy wywieszenia polskiej flagi na Blair House, gdzie goszczony jest prezydent RP. Głównym punktem było 2h spotkanie prezydentów w Gabinetie Ovalnym i śniadanie polsko-amerykańskich delegacji w Białym Domu.

Australia

- Tysiące Australijczyków w całym kraju wzięło udział niedzielę w protestach przeciw imigracji. Laburzystowski rząd Anthonego Albanese potępił demonstracje i stwierdził, że rzekomo „mają na celu szerzenie nienawiści i są powiązane z neonazistami”. Stacja ABC opublikowała nagrania lotnicze przedstawiające wiec Marszu dla Australii w Melbourne, gdzie doszło do użycia przez policję gazu pieprzowego przeciwko protestującym. Policja stanu Wiktoria nie potwierdziła jednak tych informacji, ale zobowiązała się do przedstawienia szczegółów dot. protestu w późniejszym terminie. W wyniku starcia w Melbourne sześć osób zostało aresztowanych, a dwóch policjantów zostało rannych.
- Siły Zbrojne Filipin poinformowały o zakończeniu w ćwiczeń morskich na wschód od Płycizny Scarborough na Morzu Chińskim przeprowadzonych wspólnie z Australią i Kanadą. To jedno z najbardziej spornych miejsc na świecie, do którego wyłączne prawa roszczą sobie Chiny.
- W dniu 29 sierpnia przed konsulatem niemieckim w Sydney, odbyła się manifestacja wspierająca żądania Polski o należne nam reparacje za straty poniesione w wyniku zniszczeń dokonanych przez Niemcy podczas II Wojny Światowej. Manifestacja została zorganizowana przez Stowarzyszenie Polskich Kombatantów, Koło nr 1 oraz Klub Gazety Polskiej im. Żołnierzy Niezłomnych w Sydney.
- W Australii trwa zakrojona na szeroką skalę obława na "mocno uzbrojonego" mężczyznę podejrzanego o zabójstwo dwóch policjantów i zranienie trzeciego. Do zdarzenia doszło w miejscowości Porepunkah w Alpach Australijskich. Policja przekazała, że mężczyzny szukają setki funkcjonariuszy.

Opracował:

Bogusław P.